

Sygn. akt I NSW 1454/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego M.M.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 14 lipca 2020 r. M. M. (dalej: Skarżąca) działając na podstawie art. 321 § 1 w związku z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.) w związku z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. z 2020 poz. 979; dalej: u.wyb.2020) wniósł protest przeciwko wyborowi A. D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Skarżącej doszło do naruszenia art. 7 ust. 1 pkt 2 u.wyb.2020, poprzez doręczenie pakietu wyborczego bez karty do głosowania. To w ocenie

M.M. doprowadziło do pozbawienia jej możliwości skorzystania z gwarantowanego przez Konstytucję RP czynnego prawa wyborczego. W uzasadnieniu wniesionego protestu Skarżąca podniosła nadto, że protest wyborczy wniosła z powodu nieprawidłowości, które polegały na braku informacji w zakresie terminu składania wniosku o wydanie zaświadczenia do głosowania.

Państwowa Komisja Wyborcza w oraz Prokurator Generalny nie zajęli stanowiska w przedmiocie wniesionego protestu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Odnosząc się do powyższego wyjaśnić należy, że instytucja protestu przeciwko ważności wyborów prezydenckich ma swoje konstytucyjne podstawy. W myśl art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały obecnie zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 684; dalej: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej w przepisach szczególnych art. 321-323 zamieszczonych w rozdziale 5 działu V tego aktu prawnego, do których odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 k.wyb.

W świetle art. 82 § 2-5 k.wyb. prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy został zaś zdefiniowany w art. 82 § 1 k.wyb., jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem powołanego wcześniej art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 k.wyb. katalog zarzutów, na których można oprzeć protest. Są nimi: dopuszczenie się

przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Reasumując, przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią czyny przestępcze i delikty wyborcze rzutujące na przebieg głosowania, ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów.

Zgodnie z przepisem art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborów określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów, lub naruszenie przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Określając wymagania formalne protestu, art. 321 § 3 k.wyb., stanowi, że wnoszący protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Dowodami w sprawie z protestu wyborczego są takie środki, które świadczą o istnieniu lub nieistnieniu pewnych faktów i które zarazem uzasadniają przekonanie, że zarzucane w proteście działanie lub zaniechanie jest przestępstwem przeciwko wyborom w myśl przepisów Kodeksu karnego albo postępowaniem sprzecznym z przepisami wyborczymi dotyczącymi głosowania, ustalania wyników głosowania i wyników wyborów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2001 r., III SW 85/01, niepublikowany). Zgodnie z art. 322 § 1 Kodeksu wyborczego, Sąd Najwyższy zaś pozostawia bez dalszego biegu protest niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

W niniejszej sprawie, Skarżąca zarzuca doręczenie jej pakietu wyborczego bez karty do głosowania (pierwsza tura głosowania) oraz braku informacji w zakresie terminu składania wniosku o wydanie zaświadczenia prawa do głosowania w drugiej turze wyborów na Prezydenta RP i niedostateczny czas na jego złożenie. Skarżąca formułuje więc zarzut dotyczący uniemożliwienia jej udziału

w ponownym głosowaniu (w tzw. drugiej turze wyborów) z uwagi na ujęcie jej w spisie wyborców – w N. Skarżąca w drugiej turze wyborów nie mogła wziąć udziału w ponownym głosowaniu w miejscu stałego zamieszkania (W., S. [...]), ponieważ nie było jej tego dnia w spisie wyborców w miejscu stałego zamieszkania, a Przewodniczący Obwodowej Komisji wyborczej odmówił dopisania jej do spisu wyborców w dniu ponownego głosowania (zaświadczenie z dnia 12 lipca 2020 r. wydane przez Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w W.).

Zarzut przedstawiony przez M. M. mieści się w zakresie przedmiotowym protestu określonym w art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb. w z art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020 r. Co do twierdzenia Skarżącej odnośnie doręczenia jej niepełnego pakietu wyborczego, to stwierdzić należy, że nie przedstawiła ona dowodów potwierdzających wskazaną okoliczność. Co do drugiego zarzutu nie wskazała przepisu, którego naruszeniem byłyby okoliczności wskazane w proteście.

Z powyższych względów, na podstawie art. 322 § 1 w związku z art. 321 § 3 oraz art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego postanowiono o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.